

ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

- Η Υποτακτική σχηματίζεται στους εξής χρόνους: **Ενεστώτα, Αόριστο, Παρακείμενο.**

- Η Υποτακτική Ενεστώτα προκύπτει από το θέμα του ρήματος, το ω/η (χαρακτηριστικό της υποτακτικής, **ω για τα ο και ου** και **η για τα ε και η για το ει** και τις καταλήξεις της Οριστικής.

- Η Υποτακτική Αορίστου είναι όμοια με αυτή του ενεστώτα, με τη διαφορά ότι **ανάμεσα στο θέμα και το ω/η παρουσιάζεται το χαρακτηριστικό του Μέλλοντα, δηλαδή το σ.**

- Η Υποτακτική Παρακειμένου σχηματίζεται

μονολεκτικά (αναδιπλασιασμός + θέμα + κ + υποτακτική του ειμί)

ή **περιφραστικά** (μετοχή του Παρακειμένου του ρήματος + Υποτακτική του ειμί.)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην Υποτακτική χάνεται πάντα η αύξηση του Αορίστου!!!

- *Ενεστώτας*(καταλήξεις)

λύ-ω

λύ-ης

λύ-η

λύ-ωμεν

λύ-ητε

λύ-ωσιν

- *Αόριστος* (καταλήξεις)

λύ-σω

λύ-σης

λύ-ση

λύ-σωμεν

λύ-σητε

λύ-σωσιν

- Παρακείμενος (καταλήξεις)

λελύ-κω

λελύ-κης

λελύ-κη

λελύ-κωμεν

λελύ-κητε

λελύ-κωσιν

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΙΜΙ

ῶ

ῆς

ῆ

ῶμεν

ῆτε

ῶσι(ν)

Οριστική ΕΝΣΤ → Υποτακτική ΕΝΣΤ

λύ- ω

λύ- εις

λύ- ει

λύ- ομεν

λύ- ετε

λύ- ουσι(ν)

λύ- ω

λύ- ης

λύ- η

λύ- ωμεν

λύ- ητε

λύ- ωσι(ν)

Υποτακτική: από τον Ενεστώτα στον Αόριστο

• Ας σχηματίσουμε την Υποτακτική Αορίστου:

λύ-ω	→	λύ-σ-ω
λύ-ης	→	λύ-σ-ης
λύ-η	→	λύ-σ-η
λύ-ωμεν	→	λύ-σ-ωμεν
λύ-ητε	→	λύ-σ-ητε
λύ-ωσι(ν)	→	λύ-σ-ωσι(ν)

Υποτακτική Παρακειμένου Ε.Φ.

μονολεκτινά

ΛΕΛΥ-κω
ΛΕΛΥ-κης
ΛΕΛΥ-κη
ΛΕΛΥ-κωμεν
ΛΕΛΥ-κητε
ΛΕΛΥ-κωσιν

περιφραστικά

ΛΕΛΥΚΩς, -ΚΥΪα, -Κός $\tilde{\omega}$
ΛΕΛΥΚΩς, -ΚΥΪα, -Κός $\tilde{\eta}\varsigma$
ΛΕΛΥΚΩς, -ΚΥΪα, -Κός $\tilde{\eta}$
ΛΕΛΥΚΟΤΕς, -ΚΥΪαι, -ΚΟΤΑ $\tilde{\omega}\mu\epsilon\nu$
ΛΕΛΥΚΟΤΕς, -ΚΥΪαι, -ΚΟΤΑ $\tilde{\eta}\tau\epsilon$
ΛΕΛΥΚΟΤΕς, -ΚΥΪαι, -ΚΟΤΑ $\tilde{\omega}\sigma\iota(\nu)$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΛΙΣΗΣ ΡΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Υποτακτική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	Οριστική ΑΟΡΙΣΤΟΥ	Υποτακτική ΑΟΡΙΣΤΟΥ
κωλύω	κωλύω	ἐκώλυον	κωλύσω	ἐκώλυσα	κωλύσω
κωλύεις	κωλύῃς	ἐκώλυες	κωλύσεις	ἐκώλυσας	κωλύῃς
κωλύει	κωλύῃ	ἐκώλυε	κωλύσει	ἐκώλυσε	κωλύῃ
κωλύομεν	κωλύωμεν	ἐκωλύομεν	κωλύσομεν	ἐκωλύσαμεν	κωλύωμεν
κωλύετε	κωλύῃτε	ἐκωλύετε	κωλύσετε	ἐκωλύσατε	κωλύῃτε
κωλύουσι(ν)	κωλύωσι(ν)	ἐκώλυον	κωλύσουσι	ἐκώλυσαν	κωλύωσι

Συμπληρώστε τους
πίνακες με τη βοήθεια της
Γραμματικής, σελ. 164

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Υποτακτική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	Οριστική ΑΟΡΙΣΤΟΥ	Υποτακτική ΑΟΡΙΣΤΟΥ
τρέπω	τρέπω	ἔτρεπον	τρέψω	ἔτρεψα	τρέψω
τρέπεις	τρέπῃς	ἔτρεπες	τρέψεις	ἔτρεψας	τρέπῃς
τρέπει	τρέπῃ	ἔτρεπε	τρέψει	ἔτρεψε	τρέπῃ
τρέπομεν	τρέπωμεν	ἐτρέπομεν	τρέψομεν	ἐτρέψαμεν	τρέπωμεν
τρέπετε	τρέπῃτε	ἐτρέπετε	τρέψετε	ἐτρέψατε	τρέπῃτε
τρέπουσι	τρέπωσι	ἔτρεπον	τρέψουσι	ἔτρεψαν	τρέπωσι(ν)

Συμπληρώστε τους
πίνακες με τη βοήθεια της
Γραμματικής, σελ. 164

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Υποτακτική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	Οριστική ΑΟΡΙΣΤΟΥ	Υποτακτική ΑΟΡΙΣΤΟΥ
διώκω	διώκω	εδίωκον	διώξω	εδίωξα	διώξω
διώκεις	διώκης	εδίωκες	διώξεις	εδίωξας	διώξης
διώκει	διώκη	εδίωκε	διώξει	εδίωξε	διώξη
διώκομεν	διώκωμεν	εδιώκομεν	διώξομεν	εδιώξαμεν	διώξωμεν
διώκετε	διώκητε	εδιώκετε	διώξετε	εδιώξατε	διώξητε
διώκουσι	διώκωσι	εδίωκον	διώξουσι	εδίωξαν	διώξωσι

Συμπληρώστε τους
πίνακες με τη βοήθεια της
Γραμματικής, σελ. 164

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Υποτακτική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	Οριστική ΑΟΡΙΣΤΟΥ	Υποτακτική ΑΟΡΙΣΤΟΥ
πείθω	πείθω	ἔπειθον	πείσω	ἔπεισα	πείσω
πείθεις	πείθης	ἔπειθες	πείσεις	ἔπεισας	πείσης
πείθει	πείθῃ	ἔπειθε	πείσει	ἔπεισε	πείσῃ
πείθομεν	πείθωμεν	ἐπείθομεν	πείσομεν	ἐπείσαμεν	πείσωμεν
πείθετε	πείθητε	ἐπείθετε	πείσετε	ἐπείσατε	πείσητε
πείθουσι	πείθωσι	ἔπειθον	πείσουσι	ἔπεισαν	πείσωσι(ν)

Συμπληρώστε τους
πίνακες με τη βοήθεια της
Γραμματικής, σελ. 164

✍ Με τη βοήθεια του βιβλίου της Γραμματικής, σελ. 166, συμπληρώστε τους ακόλουθους πίνακες:

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Οριστική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ	Υποτακτική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΑ
κωλύω	κεκώλυκα	κεκωλύκω	κεκωλυκώς -κυῖα -κός ὦ
κωλύεις	κεκώλυκας	κεκωλύκης	κεκωλυκώς -κυῖα -κός ἦς
κωλύει	κεκώλυκε	κεκωλύκη	κεκωλυκώς -κυῖα -κός ἦ
κωλύομεν	κεκωλύκαμεν	κεκωλύκωμεν	κεκωλυκότες -κυῖαι -κότα ὦμεν
κωλύετε	κεκωλύκατε	κεκωλύκητε	κεκωλυκότες -κυῖαι -κότα ἦτε
κωλύουσι	κεκωλύκασι(ν)	κεκωλύκωσι	κεκωλυκότες -κυῖαι -κότα ὦσι

✍ Με τη βοήθεια του βιβλίου της Γραμματικής, σελ. 166, συμπληρώστε τους ακόλουθους πίνακες:

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Οριστική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ	Υποτακτική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΑ
γράφω	γέγραφα	γεγράφω	γεγραφώς -φυῖα -φός ὦ
γράφεις	γέγραφας	γεγράφης	γεγραφώς -φυῖα -φός ἦς
γράφει	γέγραφε	γεγράφη	γεγραφώς -φυῖα -φός ἦ
γράφομεν	γεγράφαμεν	γεγράφωμεν	γεγραφότες -φυῖαι -φότα ὦμεν
γράφετε	γεγράφατε	γεγράφητε	γεγραφότες -φυῖαι -φότα ἦτε
γράφουσι	γεγράφασι(ν)	γεγράφωσι	γεγραφότες -φυῖαι -φότα ὦσι

Με τη βοήθεια του βιβλίου της Γραμματικής, σελ. 166, συμπληρώστε τους ακόλουθους πίνακες:

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Οριστική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ	Υποτακτική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΑ
διώκω	δεδίωχα	δεδιώχω	δεδιωχώς -χυῖα -χός ὦ
διώκεις	δεδίωχας	δεδιώχῃς	δεδιωχώς -χυῖα -χός ἦς
διώκει	δεδίωχε	δεδιώχῃ	δεδιωχώς -χυῖα -χός ἦ
διώκομεν	δεδιώχαμεν	δεδιώχωμεν	δεδιωχότες -χυῖαι -χότα ὦμεν
διώκετε	δεδιώχατε	δεδιώχητε	δεδιωχότες -χυῖαι -χότα ἦτε
διώκουσι	δεδιώχασι(ν)	δεδιώχωσι	δεδιωχότες -χυῖαι -χότα ὦσι

Με τη βοήθεια του βιβλίου της Γραμματικής, σελ. 166, συμπληρώστε τους ακόλουθους πίνακες:

Οριστική ΕΝΕΣΤΩΤΑ	Οριστική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ	Υποτακτική ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΑ
πείθω	πέπεικα	πεπείκω	πεπεικώς -κυῖα -κός ὦ
πείθεις	πέπεικας	πεπείκῃς	πεπεικώς -κυῖα -κός ἦς
πείθει	πέπεικε	πεπείκῃ	πεπεικώς -κυῖα -κός ἦ
πείθομεν	πεπείκαμεν	πεπείκωμεν	πεπεικότες -κυῖαι -κότα ὦμεν
πείθετε	πεπείκατε	πεπείκητε	πεπεικότες -κυῖαι -κότα ἦτε
πείθουσι	πεπείκασι(ν)	πεπείκωσι	πεπεικότες -κυῖαι -κότα ὦσι

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΓΚΛΙΣΗ

1. Να συμπληρώσετε τη σωστή κατάληξη υποτακτικής στις παρακάτω φράσεις:

α. Λόγισαι όπόσα μοι όφείλεις, ίνα μη περι αύτῶν έρίζ..... (έρίζω, ενεστ.).
β. Έάν ήμεϊς φονεύ..... (φονεύω, αόρ.) αύτόν, άδικοι έσόμεθα.
γ. Έάν ύμεϊς λύ..... (λύω, αόρ.) τās σπονδās, έπίορκοι έσεσθε.
δ. Ήν τις παραβαίν... (παραβαίνω, ενεστ.) τι τούτων, ζημίαν έπέθεσαν.
ε. Έάν τις είς τὸ κάτοπτρον άποβλέ.... (άποβλέπω, αόρ.), πάσας τās πόλεις όρᾷ.
στ. Ένεκα χρημάτων μηδένα θεῶν όμόσης, μηδ' άν μέλλ.... (μέλλω, ενεστ.) εύορκείν.

2. Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους στον *αόριστο* διατηρώντας ίδια την έγκλιση, τον αριθμό και το πρόσωπο:

Όστις μή πιστεύη		ήμεϊς βλάπτωμεν	
οὔτοι ίκετεύωσιν		σύ έρμηνεύης	
			
ήμεϊς κελεύωμεν		ύμεϊς θεραπεύητε	

3. Να συμπληρώσετε τη σωστή κατάληξη υποτακτικής στις παρακάτω φράσεις:

ύμεϊς λύσ-.....

ήμεϊς πράξ-.....

οὔτοι λέγ-.....

ύμεϊς άποβλέψ-.....

οὔτοι πιστεύ-.....

**4. Να γράψετε τα ρήματα στο γ' πληθυντικό
πρόσωπο του ίδιου χρόνου και της ίδιας
έγκλισης:**

κελεύσης

τοξεύητε

παύσωμεν

**5. Να μεταφερθούν οι τύποι της οριστικής στους αντίστοιχους της
υποτακτικής:**

οριστική	υποτακτική
----------	------------

γράφω	γράφ....
-------	----------

γράφεις	γράφ....
---------	----------

γράφει	γράφ.....
--------	-----------

γράφουμεν	γράφ.....
-----------	-----------

γράφετε	γράφ.....
---------	-----------

γράφουσι	γράφ.....
----------	-----------